

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 31. oktober 2008

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 14/10-08

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 14. oktober 2008.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra behandlingen af alle åbne punkter på Europaudvalgets dagsorden. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra behandlingen af de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og det fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Signe Riis Andersen
EU-Sekretariatet

REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Tirsdag den 14. oktober 2008

Tidspunkt: kl. 13.45, dog tidl. 5 min. efter afslutningen af mødet i UPN

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 31. oktober 2008

1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008

Forelæggelse ved statsministeren og udenrigsministeren

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 3 (udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 4 (udkast til rapport om energisikkerhed)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 5 (henvendelse af 13/10-08 fra WWF Verdensnaturfonden om klima- og energipakken)

L 2. Eventuelt

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 42:

Fredag den 17/10 kl. 14.45, dog tidligst 5 min efter afslutningen af mødet i UPN: Møde i Europaudvalget - afrapportering fra DER-topmødet

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg
FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 14. oktober 2008

Tidspunkt: kl. 13.50

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Erling Bonnesen (V), Morten Messerschmidt (DF), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Yildiz Akdogan (S), Jeppe Kofod (S), Hanne Agersnap (SF), Margrethe Vestager (RV).

Desuden deltog: Statsminister Anders Fogh Rasmussen og udenrigsminister Per Stig Møller.

Punkt 1. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 15.-16. oktober 2008

Forelæggelse ved statsministeren og udenrigsministeren

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 3 (udkast til konklusioner)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 4 (udkast til rapport om energisikkerhed)

Det Europæiske Råd 15-16/10-08 – bilag 5 (henvendelse af 13/10-08 fra WWF Verdensnaturfonden om klima- og energipakken)

Formanden bød Europaudvalgets medlemmer, statsministeren og udenrigsministeren velkommen til Europaudvalgsmødet. Det var sådan traditionen tro, at Europaudvalget havde statsministeren i samråd i et Europaudvalgsmøde før Det Europæiske Råds møder, og det var jo i en dramatisk situation, som de så frem til en drøftelse af, tilføjede formanden.

Statsministeren: Der er EU-topmøde i morgen og torsdag. Hovedemnet vil selvsagt være håndteringen af den aktuelle finansielle krise, men der er også andre vigtige emner på dagsordenen, herunder ikke mindst energi og klima.

Gennem de seneste uger har banksektoren i mange europæiske lande været under stærkt pres som følge af den globale finanskrisen. Mange lande, og det gælder jo også Danmark, har iværksat nationale hjælpepakker, og sideløbende har man både på EU-niveau og globalt drøftet mulighederne for fælles tiltag.

Det står klart, at egentlige hjælpeaktioner først og fremmest er en national opgave. Det skyldes, at behovet for akut handling var stort, og det skyldes, at landenes situationer er forskellige. Samtidig er det sådan, at EU i dag ikke råder over økonomiske instrumenter, som gør det muligt med egentlige fælles hjælpeaktioner, og derfor har opmærksomheden den seneste tid særligt rettet sig mod at fastlægge fælles EU-principper for de tiltag, som de enkelte medlemslande så sætter i værk.

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

Et hovedtema på topmødet vil derfor være, hvordan vi kan fastlægge fælles europæiske retningslinjer for de nationale krisetiltag. Målet er at sikre, at tiltagene bliver koordineret så tæt som muligt, og at landene ikke skaber problemer for hinanden.

Som bekendt mødtes stats- og regeringscheferne for euro-landene i søndags i Paris for at drøfte en fælles ramme for indsatsen. De blev enige om en række konkrete principper for en koordineret tilgang, og de blev enige om forskellige elementer, der kan indgå i de nationale hjælpepakker.

Jeg synes, at det var godt og rigtigt at holde det møde blandt euro-landene, og jeg synes, at den beslutning, der blev truffet, er helt igennem fornuftig. Derfor forventer jeg også, at alle medlemslande på topmødet i morgen og i overmorgen vil bakke op om den linje

Fra danske side lægger vi stor vægt på, at vi fra topmødet sender klare signaler, der støtter genopretningen af tilliden på de finansielle markeder, og derfor kan vi også tilslutte os de principper, der blev besluttet af euro-gruppen. Desuden lægger regeringen stor vægt på, at EU's grundlæggende principper om konkurrence, ikke-diskrimination og statsstøttere reglerne, at alt det ikke bliver tilsidesat på trods af den ekstraordinære situation.

Derfor er jeg også tilfreds med, at Kommissionen har godkendt den danske hjælpepakke, og at Kommissionen anser den danske pakke for fuldt ud forenelig med de principper, jeg her har nævnt.

Så forventer jeg også, at vi på topmødet vil drøfte, hvordan vi på længere sigt kan undgå gentagelser af den finansielle krise, og fra dansk side støtter vi i den forbindelse bl.a. tiltag til øget gennemsigtighed og styrkelse af det finansielle tilsyn også på tværs af grænserne.

I det hele taget er det afgørende, at topmødet sender et klart signal om vores fælles vilje til at håndtere den finansielle krise.

Selv om finanskrisen vil stå i centrum, så lægger formandskabet også op til at drøfte EU's klima- og energipakke.

Det bliver bestemt ikke nogen nem opgave at nå til enighed om pakken inden årets udgang. Den økonomiske afmatning har betydet, at en række lande i tiltagende grad er bekymrede over pakkens økonomiske konsekvenser særligt for den konkurrenceudsatte industri.

Men jeg synes, at det er positivt, at det franske formandskab fastholder et højt ambitionsniveau og arbejder hårdt for at nå en aftale i december.

Regeringen lægger som bekendt overordentlig stor vægt på, at vi når en aftale i år. Vi lægger samtidig vægt på, at grundprincipperne i Kommissionens forslag bliver fastholdt. Det er ganske enkelte EU's troværdighed, og det er mulighederne for en ambitiøs global klimaaftale i København næste år, der står på spil.

På mødet vil jeg lægge vægt på, at finanskrisen gør det endnu vigtigere, at vi når et resultat til december, for det er jo vigtigt at understrege, at klimapakken udgør et vigtigt bidrag til at forbedre Europas energiforsyningsikkerhed ved at reducere vores uafhængighed af importeret olie og gas.

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

Jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at en ambitiøs klima- og energidagsorden ikke er uforenelig med fortsat vækst og jobskabelse, og her kan vi jo netop pege på de danske erfaringer, der viser, at det kan lade sig gøre at forene økonomisk vækst og en ambitiøs tilgang til i energi, klima og miljø.

Formandskabet lægger også op til en bredere drøftelse af Europas energisikkerhed. Formandskabet har peget på en bred vifte af tiltag, som vi nu skal overveje nærmere. Det gælder både tiltag internt i EU, f.eks. en styrkelse af EU's indre marked for energi og udbygning af energiforbindelserne mellem medlemslandene, men det gælder også eksterne tiltag så som udbygning af forsyningsruterne til de energiproducerende lande. Regeringen er helt enige i behovet for at udvikle en fælles strategi for energisikkerhed i EU, og vi har skubbet på for, at vi nu kommer videre.

Så vil vi på mødet også godkende den såkaldte asyl- og immigrationspagt. Jeg synes, at det er positivt, at vi med pagten sender et stærkt politisk signal om, at EU har en klar samlet politisk tilgang til udlændinge- og immigrationsområdet. Og det er ikke mindst vigtigt i forhold til vores indsats for at bekæmpe ulovlig indvandring.

Pagten er i meget vid udstrækning i overensstemmelse med de prioriteter, vi har lagt vægt på fra regeringens side, og det fremgår af pagten, at reglerne om indrejse til og ophold i EU – herunder reglerne om fri bevægelighed – ikke må modvirke bekæmpelsen af ulovlig indvandring. Det har vi lagt vægt på fra dansk side, og derfor kan vi også fra dansk side samlet set være meget tilfredse med pagten, som den nu ser ud.

Den irske premierminister vil på mødet orientere om de irske overvejelser efter nej'et til Lissabon-traktaten i juni, og han vil redegøre for den politiske proces, der nu er sat i gang i Irland. Jeg forventer ikke, at vi kan træffe beslutninger i sagen på nuværende tidspunkt. Der er bred enighed om, at irerne skal have den fornødne tid til at overveje, hvordan de kommer videre. Derfor vil vi vende tilbage til sagen på EU-topmødet til december. På det tidspunkt vil der så være en forventning om, at man fra irsk side er tættere på at kunne angive en vej frem og angive en tidsplan for en løsning.

Fra dansk side støtter vi, at irerne får den nødvendige tid til den politiske proces. Samtidig er det klart, vi også gerne ser en afklaring af situationen vedrørende Lissabon-traktaten så hurtigt, det nu engang kan lade sig gøre. Det siger sig selv, at Lissabon-traktaten først kan træde i kraft, når alle 27 medlemslande har godkendt den.

Endelig er det muligt, at vi på topmødet kan træffe beslutning om sammensætningen af den såkaldte refleksionsgruppe. Det er den gruppe, der skal komme med bud på, hvordan EU også i et langsigtet perspektiv kan sikre konkrete resultater for borgerne.

Beslutningen om at nedsætte gruppen blev truffet på topmødet i december sidste år, og i den forbindelse blev det også besluttet, at gruppen ikke skal beskæftige sig med – skal vi sige – rammerne for EU, altså spørgsmålet om institutionerne og traktater, men derimod skal beskæftige sig med indholdet af EU's politik i frem-

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

tiden, og det er en tilgang, vi fra dansk side er enige i. Og så er det sådan, at resultatet af arbejdet i gruppen vil blive forelagt som en rapport til Det Europæiske Råds møde senest i juni 2010.

Formanden takkede statsministeren.

Jeppe Kofod havde et par opklarende spørgsmål til det, statsministeren havde været inde på i forhold til energi- og klimapakken, der, som statsministeren havde ret i, var uhyre vigtig.

Det første punkt i udkastet til konklusioner, Jeppe Kofod spurgte til, var opjusteringen af målet fra 20 pct. til 30 pct., hvor man i Danmark havde den holdning, at den skulle ske automatisk, hvis der kom en klimaaftale næste år, mens det af annex'et til konklusionerne fremgik, at det franske formandskab ville lade den afhænge af den fælles beslutningsprocedure i EU. Derfor ønskede Jeppe Kofod sikkerhed for, at den danske regering ville kæmpe for, at opjusteringen skete automatisk, hvis der kom en aftale næste år.

Det andet punkt, Jeppe Kofod spurgte til, var, hvor stor en del af den reduktionsforpligtelse, man var pålagt, man kunne klare gennem kreditkøb og ikke nationale indsatser. Jeppe Kofod havde forstået, at der foruden Kommissionens forslag lå nogle forslag om, at helt op til 65 pct. af den nationale reduktionsforpligtelse skulle kunne klares ved kreditkøb i andre lande, og han ville gerne vide, om regeringens holdning var, at man skulle gå ind for det.

Jeppe Kofod gav udtryk for tilfredshed med, at statsministeren havde nævnt, at det er uhyre vigtigt, at man får en energi- og klimapakke, men at det var lidt uklart, hvad det franske formandskab ville. Statsministeren havde sagt, at det franske formandskab havde høje ambitioner, men Jeppe Kofod syntes, at der var sket en udvanding af noget af det, de tidligere havde diskuteret, og som var de danske positioner.

Margrethe Vestager spurgte i forlængelse af Jeppe Kofods spørgsmål, hvordan statsministeren forholdt sig til forslaget om, at provenuet for aktioneringen blev samlet i en klimafond, altså det, der vist også gik under betegnelsen øremærkning i tilknytning til denne her proces.

Margrethe Vestager spurgte, om statsministeren ville redegøre for processen, og sagde, at så vidt hun kunne forstå det, var Europa-Parlamentets miljøudvalg rigtigt langt fremme med en meget offensiv dagsorden for hele det spørgsmål, og det forekom hende, at den danske grundholdning havde væsentlige allierede i miljøudvalget.

Til gengælde havde Margrethe Vestager også forstået, at Europa-Parlamentets plenar var meget splittet, og at grupperne var mange forskellige steder, fordi nationale hensyn spillede ind. Derfor så hun gerne, at statsministeren gav et overblik over, hvordan beslutningsproceduren ville blive i de kommende måneder, og hvor den danske regering for alvor kan gøre sin indflydelse gældende for at fastholde den ambition, der havde været udgangspunktet både for vedtagelsen i Folketingssalen, og for de mandater, der hidtil var givet, så man endte et sted, hvor EU-pakken kan være et fundament for en global aftale til næste år. Det forekom

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

Margrethe Vestager helt afgørende, at den pakke viser vejen, hvis Kina og USA for alvor skal ind i en forpligtende global aftale.

Hanne Agersnap sagde, at hun også var interesseret i at starte med klima- og energipakken, og at hun var meget glad for, at Margrethe Vestager havde bedt om at få forklaret processen, da hun var i tvivl om, hvad udmeldingen fra dette topmøde vil betyde for den fortsatte proces både for det, der skal ske i Europa-Parlamentet og vedrørende oplægget til den beslutning, der skulle tages.

Hanne Agersnap sagde, at hun var lidt i tvivl om det, der var på dagsordenen vedrørende klimapakken. Umiddelbart forekom det hende, at det, der lå som forslag til rådskonklusioner, kun vedrørte energisikkerhed. Hun syntes, der var mange dele af energipakken, der slet ikke var nævnt som rådskonklusioner. Derfor spurgte hun i første omgang kun, hvordan statsministerens reaktion var på det brev fra WWF, som Europaudvalgets medlemmer havde fået en kopi af. Det var sendt til statsministeren den 13. oktober, så Hanne Agersnap håbede, at statsministeren havde læst det. I brevet nævnte WWF bl.a. det, som Jeppe Kofod havde været inde på vedrørende forhøjelsen af forpligtelsen fra 20 pct. til 30 pct., hvis man indgik en global aftale næste år. Der blev også nævnt noget om aktionering, at der ikke skulle gives gratisvoter, at diskussionen om "carbon leakage" bør baseres på fakta og noget om en EU-klimafond. Da det var det, der var i klimapakken og i Kommissionens grundlag, syntes Hanne Agersnap, at det var vigtigt, at det var de vigtige punkter, der blev fremhævet på nuværende tidspunkt i processen.

Morten Messerschmidt takkede for forelæggelsen og sagde, at han havde et par spørgsmål bl.a. i forhold til Lissabon-traktaten, hvor det havde været fremme i pressen, at man forventer, at Irland kan og skal afholde en ny folkeafstemning indenfor et år. Hvad der så lå i det, fremgik ikke tydeligt, sagde han, men han ville gerne høre, om statsministeren delte den vurdering, at det dels var det tidsperspektiv, man arbejdede på, dels var det, der skulle komme ud af dette her, at irerne simpelt hen måtte besinde sig og endnu en gang få en chance for at stemme rigtigt. Morten Messerschmidt spurgte, om det var linjen, og hvordan man vurderede, at det tjekkiske formandskab ville agere i den forbindelse.

I forhold til indvandring og asyl syntes Morten Messerschmidt, at han havde hørt statsministeren sige, at det handlede om, hvilke regler der skulle gælde for ophold i EU. Det fandt han lidt betænkeligt, alt imens de havde brugt det meste af sommeren på metock-sagen, og derudover havde nogle forbehold, som sikrede, at netop de regler, der fastsætter, hvem der skal have ophold i vores del af EU, altså Danmark, var nogle, vi selv fastlagde. Derfor ville han gerne høre, hvilke overvejelser statsministeren gjorde sig i forhold til at få det gjort fuldstændigt klart med disse konklusioner, at intet i den indvandrings- og asylpagt, der blev lagt op til, anfægtede den selvstændighed og den suverænitet, Danmark i hvert fald med det yderste af fingerspidserne kan holde fast i i forhold til selv at fastsætte reglerne i udlændingeloven om, hvem der har opholdstilladelse her i landet.

I forhold til punkt 3 spurgte Morten Messerschmidt ind til spørgsmålet omkring de stigende fødevarepriser og energi, det kunne være, at det i virkeligheden var

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

udenrigsministeren, der skulle svare på det, sagde Morten Messerschmidt, for det ville efter hans opfattelse være naturligt på et sådant topmøde at konsultere Lamy og at konsultere WTO-kredsen for at finde ud af, hvordan man skulle søge en handelsliberalisering nu, hvor forhandlingerne med WTO var brudt sammen. Morten Messerschmidt mente, at der trods alt måtte være en dagsorden fra EU's side, selv om den multilaterale scene i øjeblikket var blevet lidt for skrå, hvis han måtte sige det på den måde. Hvad gjorde EU for at sikre mere handelsliberalisering, indgik man bilaterale aftaler over den globale scene, eller hvad gjorde man, spurgte han.

Morten Messerschmidt spurgte specifikt i forhold til energien, om man havde nogen overvejelser om certificeringsordning, som man talte om i forhold til 2. generation af bioethanol. Han tilføjede, at der i hvert fald var nogle af Europaudvalgets medlemmer, der var meget optagede af at få en præcis definition på EU-plan af, hvilke afgrøder og andre produkter man kunne bruge for at udvinde ethanolen, sådan at man kunne nå den øgede selvstændighed, som også statsministeren havde været inde på. Overvejede man, om det skal indgå i konklusionerne, spurgte Morten Messerschmidt.

Endelig sagde Morten Messerschmidt, at han syntes, det kunne være spændende, om statsministeren kunne komme med nogle lidt mere uddybende bemærkninger i forhold til den refleksionsgruppe, der skulle arbejde for at finde langsigtede konkrete resultater for borgerne. Han troede, at de alle kunne gå ind for, at man fik en sådan gruppe, han troede ikke, at der var nogen, der ville sige, at de var imod langsigtede konkrete resultater for borgerne, og at det derfor ville være rart, hvis de kunne få lidt kød på, hvad det var for områder, man talte om, hvad det var for retninger de løsninger skulle gå i, så hvis statsministeren kunne uddybe de områder, ville Morten Messerschmidt være glad.

Yildiz Akdogan takkede statsministeren og sagde, at hun havde et enkelt spørgsmål og en kommentar.

Spørgsmålet lå lidt i forlængelse af det, Jeppe Kofod allerede havde været inde på med den meget ambitiøse klimapolitik, som regeringen kørte meget på, og den store konference næste år, som statsministeren også havde nævnt.

Statsministeren havde understreget, at han gerne ville fastholde den ambitiøse klimapolitik, men Tyskland havde allerede været ude at sige, at den måske var lidt for ambitiøs, sagde Yildiz Akdogan, men hvis man så på den økonomiske krise, Tyskland var i lige nu, syntes hun, det var tankevækkende, at et så vigtigt og vægtigt land som Tyskland allerede på nuværende tidspunkt sendte det signal.

I forlængelse af det, ville Yildiz Akdogan gerne høre, hvad statsministeren havde tænkt sig at gøre, om han havde en slags plan B for netop at fastholde den meget ambitiøse klimapolitikplan, de arbejdede for.

Yildiz Akdogan gjorde opmærksom på, at hendes næste spørgsmål ikke direkte havde noget at gøre med topmødet, men at der i en artikel i dagens udgave af Jyllands-Posten var henvist til en undersøgelse, hvoraf det fremgik, at hvis det viste sig at vores skærpede udlændingeregler som følge af Metock-dommen ikke

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

kunne fastholdes, var hver 4. dansker villig til at opgive hele EU-projektet. Yildiz Akdogan sagde, at hun gerne ville have statsministerens kommentar til det, ikke mindst i fordi hun mente, at det også var et tema, der ville komme til at optage ret meget af tiden på topmødet.

Formanden konstaterede, at Europaudvalgets medlemmer nu sad og forsøgte at redigere i forslaget til konklusioner, og spurgte statsministeren, om det ikke var rigtigt, at det løb var kørt, at de konklusioner, man nu havde forhandlet sig frem til, var et givet fundament for den diskussion, de 27 lande skulle have dernede.

Det, Europaudvalget i givet fald kunne gøre, var dels at kommentere på, om man syntes, at det resultat var tilfredsstillende, dels stille nogle spørgsmål til eller give ideer til, hvad statsministeren kunne sige dernede i sine mundtlige bemærkninger. Medmindre der var et eller andet af helt fundamental national interesse, var der ingen udsigt til, at vi kunne ændre i forslaget til konklusioner på dette tidspunkt, sagde formanden og tilføjede, at sådan havde han i hvert fald altid forstået det.

Og på den baggrund var der masser af godt stof i de konklusioner, bl.a. et dybt skuffende klimakapitel. Oprindeligt – det ville statsministeren kunne huske – havde man fra Danmarks side kæmpet for 30 pct., så var kompromiset blevet 20 pct. uden en international aftale, 30 pct. med en international aftale, sagde formanden. Han tilføjede, at der nu var der blevet lagt yderligere en snublesten ind, idet man sagde, at der skal være fælles beslutningstagen, så det vil tage flere år, før man kan gå fra 20 pct. til 30 pct. Det gjorde under alle omstændigheder, at man allerede nu havde vanskeliggjort forhandlingerne i København.

Formanden spurgte, om statsministeren ikke syntes, at der var en underlig kontrast mellem den måde, man forholdt sig til de to store internationale kriser, der var. Man havde en international finansiell krise, hvor man handlede hurtigt og resolut og brugte store beløb, alene i Danmark stillede man 1.300 mia.kr. i garantier. Og så havde man en klimakrise, hvor man udvandede og udvandede og udvandede mulighederne for at afhjælpe den. Man kunne ikke engang blive enige om i Danmark at øremærke de 5 mia.kr., der ville komme ind ved salget af kvoter, var der ikke også i statsministerens øjne en eller anden kontrast dér, spurgte formanden.

Formanden sagde, at han syntes, at der var masser af godt stof i konklusionerne også vedrørende den økonomiske krise, men at det vel egentlig blot understregede, at vi havde for lidt EU og ikke for meget EU, at vi havde for lidt europæisk samarbejde ikke for meget europæisk samarbejde. I virkeligheden havde vi brug for både en bedre lovgivning, men også for nogle bedre fælles instrumenter, der var, som statsministeren også havde nævnt, grænser for, hvad vi kunne gøre med de nuværende instrumenter. Derfor var det også vigtigt over for offentligheden at få sagt, hvor vigtigt det er, at vi kommer fuldt med også på det økonomiske område i samarbejdet i Europa.

Formanden havde derudover kommentarer til et par detaljer.

Den ene var tilsynet, hvor man sagde, at man skulle skærpe tilsynet, det havde statsministeren også været inde på i sin mundtlige gennemgang, sagde formanden, og andre, der var helt åbenbare, var de nye derivater og kreditvurderingsbu-

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

reauerne. Alt det var godt, men det, formanden spurgte sig selv om, var, om det var godt, at man havde tilsynet inde i Erhvervsministeriet, så man så dette her som erhvervsudvikling og ikke først og fremmest som et tilsyn.

Formanden nævnte, at det kunne være en naturlig opgave for nationalbankerne, og at nationalbankerne længe havde været interesserede i at overtage det tilsyn, men tilføjede, at det jo også kunne tænkes, at det skulle ligge andre steder. Var det ikke værd at overveje nu, hvor nationalbankerne ikke længere havde den rolle de havde haft, om det ikke ville være godt at få et uafhængigt tilsyn også for at sikre, at nationalbankerne tidligt kom ind i det, spurgte han.

Formandens sidste kommentar var, at han ikke vidste, hvad statsministeren syntes, men at han selv syntes, at det franske formandskab havde reageret undervejs i dette forløb med meget stor energi, og at det måtte aftvinge en betydelig respekt for Sarkozy, han havde gjort det, at han havde været synlig på en god måde. Og formanden syntes også, at man godt kunne sige til den danske befolkning, at man kunne se, at når det gjaldt, kunne man stå sammen og trods alt andet havde et godt samarbejde.

Statsministeren svarede Jeppe Kofod, at EU-beslutningen var, at man var forpligtet til en 20 pct. reduktion under alle omstændigheder, men at man som led i en global aftale ville gå med til en 30 pct. reduktion i 2020, og det var den danske position, at man også allerede om led i EU's energipakke senest med udgangen af i år skulle træffe beslutning om, hvordan vi så kom fra 20 pct. til 30 pct., så man ikke skulle have det slagsmål en gang til.

For så vidt angik spørgsmålet om klimakreditter, var det regeringens holdning, at lande med store reduktionsforpligtelser, og det gjaldt f.eks. Danmark, skal have øget kreditadgang, og at det først og fremmest skal ske ved at differentiere kreditadgangen inden for det kreditloft, som Kommissionen har foreslået. Statsministeren synes ikke, at det forekom rimeligt, at lande, der fik lov til at øge deres udslip – det gjaldt eksempelvis de østeuropæiske lande - havde samme adgang til kreditter som lande med høje forpligtelser.

Statsministeren understregede i den forbindelse, at vi lagde vægt på det princip, at størstedelen af reduktionerne skal ske ved hjemlige tiltag, at det ikke skulle være sådan, at man bare kan købe sig fri for at gøre noget derhjemme. Men det var vigtigt at have en fleksibilitet i pakken, som betød, at man lagde indsatsen dér, hvor man fik mest klima og miljø for pengene. Det syntes regeringen var ret afgørende, og derfor ønskede de den fleksibilitet.

I samme boldgade havde Margrethe Vestager spurgt, hvordan med øremærkning af penge, sagde statsministeren og svarede, at regeringen var meget skeptisk over for øremærkning, og at det for den simpelt hen var et helt principielt spørgsmål. Regeringen ønskede ikke, at EU gennem øremærkning skulle til at diktere dansk udgiftspolitik. Der var en risiko for, hvis man indførte det princip og den praksis, at det kunne brede sig til andre nationale udgiftsområder, og derfor kunne regeringen ikke se, hvorfor man pludselig skulle gøre det på dette område.

Det var under alle omstændigheder sådan, sagde statsministeren, at den danske regering forventede i de kommende år at afsætte betydelige midler på finanslo-

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

ven til energi- og klimaindsatsen. Det ville man gøre som en national dansk beslutning og en dansk politik. Regeringen ønskede ikke, at det skulle dikteres af EU igennem øremærkning, det kunne vi godt selv finde ud af, så det var for regeringen et helt principielt spørgsmål, at den var skeptisk over for det.

Vedrørende Europa-Parlamentet sagde statsministeren, at regeringen bestemte regnede med et positivt samspil med Parlamentet, og at han med allerstørste tilfredshed hilste, at Europa-Parlamentet havde speedet arbejdet op, for hvis de skulle lykkes med at få en energi- og klimapakke på plads inden udgangen af 2008, så behøvede de konstruktivt samarbejde med Parlamentet, der derfor også beredvilligt havde fremskyndet arbejdet, sagde statsministeren. Regeringen så det også sådan, at Parlamentets position – det var i hvert fald den generelle position, som de kunne aflæse den – var i overensstemmelse med de danske prioriteter, og det hilste den med allerstørste tilfredshed.

Til Hanne Agarsnap, der havde spurgt til det brev, regeringen havde modtaget meget sent, og som den ville have lov til at studere lidt yderligere, sagde statsministeren, at han jo allerede havde svaret på nogle af spørgsmålene i det indeværende møde, og at regeringens positioner dér var velkendte.

I tilslutning til det, formanden også havde været inde på, sagde statsministeren, at det var en misforstået opfattelse af, hvordan et topmøde foregik, at tro, at man på topmødet kom til at beskæftige sig med alle disse enkeltheder. Det gjorde man ikke, det var heller ikke meningen med et topmøde, og det var derfor, klima- og energiministeren havde været i Europaudvalget for at få forhandlingsoplæg til de mere detaljerede forhandlinger, der skal finde sted i Rådet. Så alle de mange detaljer, Europaudvalget nu sad og diskuterede, troede statsministeren ikke, at der ville blive den store diskussion om på topmødet. Det var de mere overordnede politiske retningslinjer, man dér lagde fast, men det ville statsministeren vende tilbage til.

Til Morten Messerschmidt, der havde stillet spørgsmål vedrørende certificering af biobrændstoffer, sagde statsministeren, at regeringens holdning meget klart var, at den synes, der er et fornuftigt perspektiv i anvendelsen af biobrændstoffer forudsat, at der er det, han ville kalde, en positiv miljøbalance, og det var der efter hans opfattelse i hovedsagen, hvis der var tale om såkaldt 2. generations biobrændstof. I den henseende ønskede regeringen ambitiøse EU-kriterier i den såkaldte certificering, og det var det, den arbejdede på. Men det var ikke en enkelthed, som man ville komme til at diskutere på topmødet, sagde statsministeren og tilføjede, at han også troede, den egnede sig bedre til en drøftelse mellem de ministre, der sad med den i det daglige.

På foranledning af, at Morten Messerschmidt havde spurgt til den irske løsning, sagde statsministeren, at han mente, at han havde gjort det meget klart i Europaudvalget, at vi ikke lagde noget pres på irerne, vi respekterede, at der var stemt nej i Irland, og at det nu var op til den irske regering at komme med en løsning. Det troede statsministeren ikke, at de kunne komme med på det kommende topmøde, men han håbede, at de ville kunne komme med et eller andet på topmødet i december, men det var den irske regering, der traf den beslutning, tilføjede han.

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

For så vidt angik asyl- og immigrationspagten forsikrede statsministeren Morten Messerschmidt om, at den ikke på nogen som helst måde strider imod dansk lovgivning, tværtimod. Det, der var kernen i immigrationspagten, var en forstærket indsats mod illegal indvandring, som vi i allerhøjeste grad havde lagt vægt på fra dansk side, og vi havde så fået indføjlet en bemærkning om, at reglerne om fri bevægelighed ikke måtte stride imod kampen mod ulovlig indvandring, og det var lige præcis den diskussion, vi havde haft i Danmark i kølvandet på Metock-dommen. Så der havde vi skabt en platform for det videre arbejde med den sag, og det var de yderst tilfredse med, understregede statsministeren.

Handelsliberalisering, som Morten Messerschmidt og andre havde rejst, troede statsministeren ikke, ville blive et tema på topmødet, sagde statsministeren og tilføjede, at han gerne diskuterede handelsliberalisering, at han absolut var tilhænger af handelsliberalisering og beklagede meget, at WTO-forhandlingerne var endt resultatløst. Hvis det ikke kunne lade sig gøre at få en global frihandelsaftale, så var det hans opfattelse, at så måtte man i videst muligt omfang søge at få regionale frihandelsaftaler, men det ville da være en beklagelig udvikling. Det var så afgjort det bedste at få en global frihandelsaftale, sagde statsministeren.

Vedrørende refleksionsgruppen sagde statsministeren, at der ikke kunne siges ret meget om dens arbejde. Den ville få frie hænder, men da man nu havde været igennem en meget lang proces med traktater og traktatændringer, så havde man ønsket at fastslå, at det skal den ikke beskæftige sig med, den skal beskæftige sig med det politiske indhold indenfor rammerne af traktaterne og så komme med sine forslag i 2010.

Til Yildiz Akdogan, der havde spurgt, om det var rigtigt, at Tyskland var begyndt at trække på foden i klimaspørgsmålet, sagde statsministeren, at det, han kunne sige var, at der i lyset af den økonomiske turbulens vil være en skærpet opmærksomhed omkring de enkelte landes konkurrenceevne, og at det derfor vil kræve en ekstraordinær indsats at holde klimadagsordenen højt. Men det var statsministerens opfattelse, at helt bortset fra hele diskussionen om miljø og klima, så var der hele energisikkerhedsspørgsmålet, som under alle omstændigheder var relevant, og at man kunne sige, at stærkt svingende oliepriser, som man oplevede, også vil kunne udløse økonomiske kriser. Derfor mente statsministeren, at det var i vores interesse at gøre os mindre afhængige af fossile brændsler og i det hele taget at sprede energiforsyningen over flere forskellige energikilder. Det var statsministerens argument, at den finansielle krise ikke må få os til at slække på ambitionsniveauet, når det gælder klimapolitikken. Derfor havde han heller ikke nogen plan B, hvis man gik efter en ambitiøs global aftale i København i december 2009, og derfor var det også så vigtigt, at EU fastholder den ambitiøse tilgang.

Yildiz Akdogan havde også spurgt, hvordan statsministeren så på det, at en meningsmåling tilsyneladende viste, at hver 4. dansker er parat til at opgive EU - sådan var det præsenteret - hvis Danmark ikke kunne få lov til at beholde sin egen udlændingepolitik. Statsministeren sagde, at man altid skulle være forsigtig med at sige det, han nu ville sige, men at han ikke desto mindre ville gøre det alligevel, for det spørgsmål, der var stillet i den pågældende meningsmåling, var

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

stillet aldeles forkert, for det var ikke det valg, den danske befolkning stod overfor, det var det ikke i dag og det ville det heller ikke blive fremover. Det var det ikke i dag, fordi Danmark har en undtagelse fra det retlige samarbejde, der betyder, at vi fører den udlændingepolitik, vi vil føre. Fremover ønsker regeringen at få ændret det til en tilvalgsordning, som betyder, at Danmark kan melde sig ind i de dele af det retlige samarbejde, vi gerne vil være med i, samtidig med at vi kan stå udenfor det, vi ønsker at stå udenfor. Det betyder, sagde statsministeren, at Danmark, hvis vi får vedtaget den protokol ved en folkeafstemning, kan vælge at være med i terrorbekæmpelse, bekæmpelse af kriminalitet, civilretligt samarbejde, alt det, vi gerne vil være med i, samtidig med at vi kan fastholde de familiesammenføringsregler, Danmark har og har haft med så stor succes siden 2001. Derfor var spørgsmålet stillet fuldstændigt forkert. Befolkningen var ikke i dag stillet overfor et valg mellem EU og dansk udlændingepolitik, og befolkningen ville heller ikke i de kommende år blive stillet overfor det valg.

Men det var klart, at som man råbte i skoven, fik man svar, for at sige det lige ud, sagde statsministeren, og derfor var det ikke den mest seriøse undersøgelse, han havde set.

Som svar på formandens spørgsmål vedrørende klimapapiret henviste statsministeren til punkt 13 i konklusionerne, som jo alle sammen var formandskabets konklusioner, men tilføjede, at han syntes, det var vigtigt i Europaudvalget at fremhæve, at hvis der kunne blive enighed om det, der stod der, så betød det, at man bekræftede, at man var fast besluttet på at opfylde de ambitiøse tilsagn, man havde givet med hensyn til klima- og energipolitikken. Man fastholder det altså. Man bekræfter også, at man vil have indgået en aftale i december i år, og det er også tilfredsstillende, sagde statsministeren. Man bekræfter, at man skal bevare balancen for de grundlæggende parametre, står der, i den pakke, Kommissionen havde lagt frem. Statsministeren sagde, at han syntes, det var meget, meget vigtigt at få det besluttet på det kommende topmøde.

Det var klart, at der derudover var en masse detaljer, der skulle forhandles, sagde statsministeren, og at der i punkt 13 stod, at formandskabet på eget ansvar har fremlagt nogle retningslinjer med henblik på det fortsatte arbejde. Det er så dem, der ligger i bilaget, og de tegner så formandskabet, og der bliver sikkert en vældig diskussion om dem. Det var der ingen tvivl om, sagde statsministeren, men tilføjede, at han syntes, det var vigtigt at holde fast i, og at han ville kæmpe for det, der lå i udkastet i punkt 13 om at fastholde de ambitiøse mål, de har sat sig.

Statsministeren sagde, at han var enig med formanden i, at den finansielle krise understreger behovet for et forstærket økonomisk samarbejde mellem EU-landene, og at han syntes, at topmødet mellem euro-landene i Paris og resultatet af det er en god ting.

Med hensyn til placeringen af finanstillsynet syntes statsministeren, det var vigtigt at understrege, at uanset hvilket ressortansvar, der var tale om, så skal et tilsyn være uafhængigt, og at han derfor syntes, at det ikke betød så meget, om det ligger i et ministerium eller det ligger i nationalbanken, det afgørende var, at det fungerede frit og uafhængigt.

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

Afslutningsvis tilsluttede statsministeren sig meget stærkt formandens ros til det franske formandskab, og sagde, at han syntes, at præsident Sarkozy havde vist en betydelig handlekraft under den finansielle krise, og havde bidraget til at give EU en stærk og ledende rolle. Det samme syntes statsministeren i øvrigt også havde gjort sig gældende i kølvandet på krisen omkring Georgien. Så han syntes i det hele taget, at man havde et godt og meget stærkt kørende fransk formandskab i dette halvår.

Formanden takkede statsministeren og sagde, at det, der måske var problemet, var, at i det bilag med retningslinjerne, som Det Europæiske Råd havde godkendt, for energi- og klimapakken, var det sidste punktum fatalt, idet der under punkt J stod, at Europa-Parlamentet og Rådet træffer afgørelse om de nærmere enkeltheder vedrørende den fornyede indsats fra 20 pct. til 30 pct. i henhold til den fælles beslutningsprocedure. Det var lodret imod det mandat, klimaministeren havde fået i Europaudvalget, sagde formanden og spurgte, om man sådan i Det Europæiske Råd kunne ændre i det forhandlingsmandat, som klimaministeren havde fået sagt god for i Europaudvalget, uden at det havde været forelagt Europaudvalget. Det var det, der bekymrede medlemmene, de ønskede ikke at drille statsministeren, men de syntes, det var utilfredsstillende, at en så vigtig beslutning som denne her blev truffet, uden at Europaudvalget havde haft mulighed for at komme ind i billedet. Nu fik statsministeren lejlighed til at tænke over det, men det var i hvert fald på dette punkt klart i modstrid med, hvad der var givet tilslutning til i Europaudvalget, sagde formanden.

Margrethe Vestager sagde, at det lige præcis var det, der var en helt central pointe, fordi statsministeren jo i Europaudvalget måtte kunne sige meget klart, om løbet var kørt, som formanden havde antydnet, at de ord, der var skrevet, det var de ord, der var skrevet, og det kunne man ikke beskæftige sig med, det var bare tekniske detaljer, hvor virkeligheden var, at der var givet køb på den danske position, og hvor ambitionerne de facto var sænket. For det var sænkede ambitioner, gentog Margrethe Vestager, hvis der ikke blev en automatik i at gå fra 20 pct. til 30 pct. via en fastlæggelse af, hvordan fordelingsnøglen skulle være.

Et andet spørgsmål var, sagde Margrethe Vestager, at det var noget lidt tricky i at gøre Parlamentet til sin allierede, fordi Parlamentet arbejdede for, i hvert fald i miljøudvalget, at sørge for, at der er en øremærkning, så der er massive midler til rådighed for at sikre, de investeringer, der skal til. Som formanden også havde sagt, var der en skærende kontrast mellem viljen til at betale for den finansielle krise i forhold til viljen til at stille op, når der er en klimakrise.

Det tredje spørgsmål vedrørte kreditter, og dér havde statsministeren sagt meget klart, ja man ville modarbejde Europa-Parlamentet i spørgsmålet om CO₂-kreditter, sagde Margrethe Vestager. Men det, der var det kritiske ved det, og som også ville kunne få en effekt på topmødet i København, var det meget klare signal om, at Danmark, som er et af verdens rigeste lande, ikke vil gøre sit på hjemmebanen. Det syntes hun var problematisk, og hun syntes også, det var ærgerligt set i lyset af den teknologiske udvikling, det kunne føre med sig, at vi også i det hjemlige tager vores del af CO₂-reduktionen.

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

Derfor syntes Margrethe Vestager, at det var vigtigt for Europaudvalget at vide præcis, hvor det egentlig var, statsministeren så de danske ambitioner, hvis disse her ord, som var skrevet i dag, også blev resultatet af topmødet, for så syntes Margrethe Vestager, at der i vid udstrækning var brug for en planlægning.

Jeppes Kofod sagde, at hele årsagen til, at han havde rejst den problemstilling, netop var, at Europaudvalget havde givet et mandat, som så lidt anderledes ud, og at han var helt enig med statsministeren og formanden i, at det var klart, at det var svært at omskrive konklusionerne fra rådsmødet, da de sådan set var vedtaget.

Men det, Jeppe Kofod syntes, var det afgørende, var det, der var nævnt i punkt 13 i udkastet til konklusioner, som refererede til det annex, hvor der var lagt retningslinjer for hele klimapakken, og det var så punkt J i annex'et, som formanden også havde været inde på, hvor den sidste sætning klart sagde, at der skal være fælles beslutningstagen, hvis man skal gå fra 20 pct. til 30 pct. Det ville kunne forhale processen voldsomt, sagde Jeppe Kofod og spurgte, om det dækkede regeringens position. Det var i hvert fald i direkte modstrid med det, Europaudvalget tidligere havde givet mandat til, og det bekymrede ham, hvis det var tilfældet, tilføjede han.

Jeppe Kofod håbede, at statsministeren ville forsikre Europaudvalget om, at regeringen vil forsøge at få det klargjort, at det var pr. automatik, man ville gå fra 20 pct. til 30 pct., såfremt man fik en international global klimaaftale ved topmødet næste år.

Jeppe Kofod sagde, at han sådan set var enig med statsministeren i, at den økonomiske krise illustrerer behovet for et stærkere samarbejde i EU, men lige præcis på klima- og energiområdet vil det jo, (hvis Tyskland – som Yildiz Akdogan havde været inde på – begynder at trække i land), vise vores dybe afhængighed af fossilt brændstof, som udleder CO₂. Det var et kæmpe problem for os i Europa, sagde Jeppe Kofod og tilføjede, at vi i virkeligheden burde speede processen op med at få foretaget investeringer i vedvarende energi osv., fordi vi vil komme til at se Tyskland give store undtagelser til den energiforbrugende industri, fordi den har store økonomiske problemer.

Derfor spurgte Jeppe Kofod statsministeren, om han ikke havde ret i det synspunkt, at den økonomiske krise viste, at man var nødt til at investere anderledes i vedvarende energi og mindre forbrug af energi i forhold til at sikre en mere stabil økonomisk vækst fremover, så vi ikke havnede i en situation, hvor vi var dybt afhængige af olie- og kulpriser, når det gik galt.

Yildiz Akdogan takkede statsministeren for svaret og sagde, at hun gerne ville holde fast i sit sidste spørgsmål.

Yildiz Akdogan sagde, at hun var enig i statsministerens kommentar, at undersøgelser kunne man bruge, som man ville, at man egentlig kunne få det svar, man ønskede, hvis man bare stillede det rigtige spørgsmål. Men ikke desto mindre var det en undersøgelse, der viste, at der var en bekymring i befolkningen, en bekymring for, hvad EU var for noget.

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

Statsministeren havde selv været inde på det gode ved samarbejdet, sagde Yildiz Akdogan og tilføjede, at hun her tænkte på, om dette her - både krisen og hele den udvikling, vi var i nu - måske kunne bruges som et argument for at få statsministeren til på sigt at inddrage EU-debatten lidt mere i den nationale politik, for hun syntes, at det virkelig havde manglet ret meget i de sidste mange år. Så det var måske en idé at inddrage EU lidt mere i den politiske dagsorden herhjemme ikke bare, når der var topmøder, kriser eller andre ting

Formanden sagde til statsministeren, at det, der jo gav problemet, var, at Det Europæiske Råd sagde, at på baggrund af de retningslinjer, der var i bilaget, skulle man forhandle videre, og at der altså så gik en branddør ned på et helt afgørende punkt, som klimaministeren havde sagt, at hun ville bekæmpe, at hun ville sikre, at det ville ske pr. automatik, og det var på det grundlag, de havde sagt ja i Europaudvalget. Og nu så man altså det sidste punktum. Så kunne man ændre noget, så skulle det være at få det sidste punktum til at gå ud, det var også overflødig i sammenhængen, tilføjede formanden.

Hvis der stod, at det skulle ske ved fælles beslutningstagen, betød det jo, at man skulle hele møllen igennem med forslag fra Kommissionen, derefter behandling i Rådet og så behandling i Parlamentet. Det var jo en meget demokratisk, men en meget langvarig proces, og det ville sige, at man endegyldigt havde sagt nej til automatikken i det. Og der skulle man jo tænke på, at Danmark oprindeligt gik ind for, at det skulle være de 30 pct., men at vi så gik med til, at det blev 20 pct., og formanden troede, at det var statsministeren selv, der havde fremlagt det, at hvis man fik lavet en global aftale, steg den til 30 pct. Men nu ville den kun stige til 30 pct., efter en meget langvarig og besværlig proces.

Formanden mente, at det i den situation var klart, at det flertal i Folketinget, der stod bag regeringens klimapolitik måske følte, at det var lidt vanskeligt, når man sagde ja på et grundlag, at det grundlag så bare blev fjernet i en Kommissions tekst. Det var det, der gjorde det, det var egentlig ikke noget pindehuggeri, det var realiteter, det var en stor indrømmelse, Frankrig havde givet over for klimaskeptikerne og havde fået de andre lande med på, og spørgsmålet var, om de også havde fået Danmark med på det, om vi havde sagt ja undervejs i forhandlingerne. Formanden troede, at vi havde sagt ja, og havde vi sagt ja, så troede han, at det ville vanskeliggøre den videre proces.

Statsministeren sagde, at han så var glad for at kunne starte med at sige: Nej, vi har ikke sagt ja til det.

Statsministeren tilføjede, at han troede, at misforståelsen kom i lyset af, at der på det allersæneste var foretaget ændringer i papiret, desværre ikke i den tekst, som formanden læste op af, men i papirets karakter. Statsministeren sagde, at han var orienteret om, at der nu var et nyt papir på vej til Europaudvalget. Man havde fra dansk side netop gjort gældende, at det der var vi uenige i, og derfor havde formandskabet konkluderet, at så kunne man ikke gøre det til råds konklusioner eller konklusioner besluttet af Det Europæiske Råd. Men i den seneste udgave, statsministeren sad med, kaldte man det Retningslinjer fra formandskabet med henblik på de videre drøftelser om energi- og klimapakken. Og det var så i tilslutning til

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

det, statsministeren havde læst op fra punkt 13, sådan hed det i hvert fald i den udgave, han sad med. Statsministeren sagde, at han selvfølgelig beklagede, at Europaudvalget ikke havde fået den udgave, men at den var kommet så sent, at man ikke havde kunnet nå at få den over til Europaudvalget.

Men i punkt 13 stod der så – for at tage det sidste først, sagde statsministeren – at formandskabet understregede, at formandskabet på eget ansvar havde forelagt retningslinjer, som de har opstillet med henblik på det fortsatte arbejde, og at det var sket i lyset af, at der var blevet en diskussion, hvor formandskabet i det forberedende arbejde havde måttet konkludere, at man ikke kunne nå til enighed om dem på topmødet. Derfor fandt forhandlingerne stadig væk sted på grundlag af det forhandlingsoplæg, som klima- og energiministerne havde fået i Europaudvalget, og forhandlingerne fandt sted i Rådet, og derfor vil der altså ikke på topmødet blive truffet beslutning om disse principper, som formandskabet var kommet frem til, det var helt formandskabets eget ansvar.

Vedrørende selve substansen sagde statsministeren, at han var 100 pct. enig i det, formanden og andre havde sagt, at de var fælles i deres position på det punkt.

Statsministeren sagde til Jeppe Kofod, at i synet på, at der skal være det, der nu blev kaldt automatik - men at det dog var en beslutning, man ville træffe om, hvordan man gik fra 20 pct. til 30 pct. - var de fuldstændigt enige, og at det var det samme synspunkt, som statsministeren havde konstateret, at i hvert fald Europa-Parlamentet havde, og som en række andre lande også havde.

Men statsministeren ville ikke lægge skjul på, at det vil blive en hård, hård forhandling, en meget hård forhandling, for der var delte meninger. Det havde der været hele vejen, men meningsforskellene var blevet forstærket af den økonomiske uro, hvor nogle fandt et argument i, man nu skulle være ekstra påpasselige med konkurrenceevne osv. og ikke lægge for store byrder på erhvervslivet osv. Derfor var der ingen grund til at skjule, at det ville blive en meget, meget svær forhandling, sagde statsministeren. Men i forhold til dette topmøde var der ikke noget nyt i relation til det forhandlingsoplæg, der var taget af klima- og energiministerne i Europaudvalget.

Til Margrethe Vestager sagde statsministeren, at det altså ikke var korrekt at fremstille det sådan, at Danmark ikke er indstillet på at gøre sit på hjemmebanen, det er vi da, vi vil bare gøre det ved egne politiske beslutninger og ikke ved at blive dikteret det ved øremærkning. Det var sådan set bare det, der var regeringens principielle standpunkt. Vi vil i høj grad gøre vores arbejde på hjemmebanen, sagde statsministeren og tilføjede, at han mente, det oven i købet ville virke meget mere overbevisende, at man gjorde det af egen drift i stedet for som noget, man blev pålagt udefra.

Til Yildiz Akdogan sagde statsministeren, at han ikke opfattede den meningsmåling i Jyllands-Posten som et udtryk for, at der var bekymring i befolkningen over EU, han vendte den om og sagde, at han betragtede det som en opslutning til den udlændingepolitik, der havde været ført siden 2001. Den har en så massiv opbakning i befolkningen, at selv mennesker, der er stærkt positive overfor EU,

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

kan få sig selv til at sige, at hvis de blev stillet over for det valg – hvad de i øvrigt aldrig bliver - at de skulle vælge mellem EU og udlændingepolitikken, så ville de vælge udlændingepolitikken, sagde statsministeren og tilføjede, at det da var en kanon opbakning til en i øvrigt meget succesrig udlændingepolitik.

Men igen, spørgsmålet er stillet forkert, fordi befolkningen blev ikke stillet over for det valg at skulle vælge mellem EU og udlændingepolitikken, sagde statsministeren. Befolkningen kan få begge dele, hvis vi ved en folkeafstemning siger ja til den tilvalgsordning, som var forhandlet på plads i Lissabon-traktaten, for så kunne Danmark nemlig vælge at være med i de dele af det retlige samarbejde, vi gerne ville være med i, om terrorbekæmpelse, kriminalitetsbekæmpelse, civilretsligt samarbejde osv., mens vi fortsat ville kunne stå udenfor de dele, vi ikke ville være med i, og derfor beholde vores familiesammenføringsregler. Det var jo den bedste af alle verdener, sagde statsministeren.

Margrethe Vestager tilføjede, ja og borgerne ville også være glade, hvis man stadig væk kunne bruge EU's regler for vandrende arbejdstagere, studerende, pensionister og selvforsørgende til at kunne bo sammen med sin familie, men at det var en anden diskussion.

Margrethe Vestager sagde, at hun troede, at statsministeren havde været optaget af noget andet, mens hun stillede sine spørgsmål, for spørgsmålet om at gøre en indsats på hjemmebanen og om øremærkning havde ikke ret meget med hinanden at gøre.

Derefter vedte Margrethe Vestager tilbage til spørgsmålet om CO2-kreditter og sagde, at statsministeren havde været meget optaget af at have den fleksibilitet, som han havde kaldt den, men den fleksibilitet betød jo også, sagde hun, at reduktionen kom til at foregå et andet sted og dermed ikke blev den – forhåbentlig - innovationsmotor, der skulle til for at få også den teknologiske udvikling, som man vurderede var forudsætningen for, at vi kunne nå det. Europa-Parlamentet havde et forslag om at stramme kriterierne for CO2-kreditter, og så måtte statsministeren da også - med den holdning, han lagde for dagen - sige at man modarbejdede Europa-Parlamentet, hvis man ville helt op på at kunne indfri 65 pct. af CO2-forpligtelsen ved at købe CO2-kreditter til klimaprojekter udenfor EU.

Det var da alt andet end at gøre arbejdet derhjemme, sagde Margrethe Vestager, hvis man købte sig fra sine forpligtelser dér. Og det var sådan set det, der var pointen, at det var væsentligt, hvis et land som Danmark, der havde så meget at byde på, når det kom til innovation og måder at håndtere reduktionsforpligtelsen på, alene eller i meget udstrakt grad ville håndtere den gennem køb af CO2-kreditter.

Morten Messerschmidt sagde, at det, der fik ham til at tage ordet, var, at statsministeren havde sagt, at vi kunne få begge dele, idet han måtte tage det som udtryk for, at statsministeren følte sig meget sejrssikker i forhold til de planer, han havde igangsat om ændring af opholdsdirektivet. For som Morten Messerschmidt havde forstået det, synes statsministeren også, det er et problem, at afviste asylansøgere i dag kan bruge EU's regler, altså at en efter de danske regler, eller

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

andre nationale regler, afvist asylansøger, alligevel kan få ophold, det er jo en grov tilsidesættelse af de nationale, eller de danske udlændingepolitiske regler.

Når statsministeren med triumf i stemmen sagde, at vi kunne få begge dele, var det så et udtryk for, at han følte sig fuldstændigt overbevist om, at det direktiv ville blive ændret, og at hegnet, som indtil Metock-dommen stod omkring den danske udlændingepolitik, ville blive retableret, spurgte Morten Messerschmidt. Hvis det ikke var det, måtte statsministeren udlægge det på en anden måde og forklare, hvad han mente med, at man kunne få begge dele. For lige nu var der jo et klart hul i de nationale udlændingeregler, idet man ikke behøvede at anvende dem, selv om man var afvist asylansøger, selv om man havde fået nej til at få ophold, kunne man bruge EU-reglerne til alligevel at få ophold.

Formanden kom med følgende bemærkning for at afslutte klimadiskussionen:

Det var ikke helt tilfredsstillende for Europaudvalget, at de ikke havde den rigtige tekst foran sig, men særligt at man så ikke i talepapiret gjorde opmærksom på over for Europaudvalget, at det var blevet ændret på helt fundamentale punkter.

Det var jo en meget vigtig ændring, der var sket, der var stor forskel på, om det var noget, Det Europæiske Råd vedtog, eller om det var noget, formandskabet ville arbejde videre ud fra. Nu havde formanden fået den franske tekst, men den svarede altså ikke til det, statsministeren først havde læst op fra talepapiret, så det var utilfredsstillende, sagde formanden.

De plejede at være flinke i Europaudvalget, sagde formanden, men tilføjede, at det var utilfredsstillende, at de ikke fik det rigtige papir og ikke blev gjort opmærksomme på, at der var sket ændringer på væsentlige punkter.

Der var ét aspekt, som formanden syntes, at statsministeren skulle forholde sig til, og det var, at en meget stor blokering for de internationale klimaforhandlinger var en mangel på penge. Der var ingen penge, ingen penge til hverken bekæmpelse eller til tilpasning til klimaforandringer. Derfor var der mange, der havde set en sammenhæng mellem, at vi så i hvert fald sagde, at de penge, der kom ind ved kvotehandlen, ikke skulle ind i EU's kasse, men var reserveret, så vi havde nogle penge at gå ind i forhandlingerne med. Vi ville ikke få udviklingslandene med til noget som helst, hvis der ikke var penge på bordet, sagde formanden. Og de sad jo og så de der fantasisummer, man talte om, når man talte om finanskrisen, og kunne måske ikke på den baggrund forstå, at der ikke kunne blive bare et beskedent beløb til dem i forbindelse med klimaforhandlingerne.

Formanden troede, at det var i den sammenhæng, mange havde set for sig, at man kunne bruge de penge, der kom ind ved kvotehandel, til bl.a. at løfte den globale opgave.

Formanden tilføjede, at han og statsministeren jo var helt enige om princippet vedrørende øremærkning. Der var ingen af dem, der brød sig om, at EU skulle sidde og bestemme over vores nationale midler. Men han mente godt, man kunne sige, at noget, der kommer som følge af en fælles EU-indsats, vil man bruge til en global opgave, som man har en fælles interesse i, blev løst. Og hvis man sagde nej her, var spørgsmålet formentlig: Hvor så? umuligt at besvare i øjeblikket. Formanden troede, at hvis statsministeren stillede det spørgsmål til sine egne

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

klimaforhandlere, så ville de svare, at deres største bekymring i øjeblikket, var, at der simpelt hen ingen penge var på det område.

Men, sagde formanden, han ville slutte med noget positivt og sige, at han var glad for, at den misforståelse, der havde været, var blevet løst.

Statsministeren sagde til Margrethe Vestager, at det var hans opfattelse, at det drejede sig om, at vi skulle bruge ressourcerne dér, hvor vi fik mest muligt klima for pengene. Og så var det hele tiden en balance, men dér syntes statsministeren, at det var vigtigt, at der var en fleksibilitet i den samlede pakke, sådan at der var mulighed for at kunne foretage sine klimainvesteringer dér, hvor det virkelig gav noget på vægten.

Man skulle huske på, sagde statsministeren, at Danmark havde gjort så meget – og at andre lande også havde gjort meget, men vi var i hvert fald et af de lande, der havde gjort rigtigt meget - og det betød, at omkostningen ved at gøre endnu mere, var noget højere end for andre lande, der først lige skulle til at gå i gang, og derfor kunne man altså få meget mere klima for pengene ved at foretage sine klima- og miljøinvesteringer dér, hvor der virkelig var noget at gå efter.

Det ændrede ikke ved, at statsministeren da også mente, at Danmark skal gøre sit eget, og han havde faktisk også i et af sine tidligere svar sagt, at princippet jo var, at størstedelen af reduktionen skal ske ved hjemlige tiltag, dér skal størstedelen af reduktionerne finde sted, gentog han. Men helt at afskære sig fra en fleksibilitet, der betyder, at man også kan foretage sine investeringer andre steder, det syntes statsministeren, ville være helt forkert. For hvis man skulle have bred politisk og folkelig opbakning til en ambitiøs og offensiv klimainsats, så skulle man også overbevisende kunne sige, at man gør det på en omkostningseffektiv facon, og at dér, hvor man brugte pengene, var også dér, hvor man rent faktisk fik både valuta og klima for pengene. Så den fleksibilitet syntes han bestemt, der skulle være i pakken.

Til Morten Messerschmidt sagde statsministeren, at han troede, at de talte om to forskellige ting. Det, statsministeren havde talt om, var jo udlændingepolitikken generelt, hvor han sagde, at det var forkert at stille det op, som om man stod over for et valg mellem at beholde den udlændingepolitik, vi har i Danmark, eller EU. Det, statsministeren sagde, var, at man kan godt være med i EU og beholde den udlændingepolitik, vi har. Det kan man i dag, og det vil man også kunne fremover, hvis man får ændret det retlige forbehold. Det var i al sin enkelhed, statsministerens synspunkt.

Det, Morten Messerschmidt talte om, var noget ganske andet, det var spørgsmålet om Metock-dommen og dens konsekvenser. Det havde regeringen forhandlet med Dansk Folkeparti, og der var stillet et nationalt værn op, som efter regeringens klare opfattelse vil modvirke misbrug af den dom, der var afsagt. Så statsministeren var ikke enig i, at der nu var et hul i de nationale regler, han mente, at der var stillet et værn op i fællesskab, som forhindrede et misbrug.

Til formanden sagde statsministeren, at han skulle være den første til at understrege behovet for, at Europaudvalget fik papirerne lige så hurtigt, som man over-

3. Europaudvalgs møde 14/10-08

hovedet var i stand til det, for det tjente jo i høj grad diskussionen, at man diskuterede på et fælles grundlag, så det var han fuldstændigt enig i.

Og for så vidt angik selve substansen konstaterede statsministeren, at formanden og han havde samme synspunkt, og at det er det synspunkt, som klima- og energiministeren havde fået tilslutning til i Europaudvalget et par dage forinden.

Formanden takkede statsministeren og tilføjede, at han håbede, at de nu gik over til sidste runde af spørgsmål.

Morten Messerschmidt sagde, at han nu var ret overbevist om, at præmissen for den undersøgelse, som Jyllands-Posten havde gennemført, ikke var en diskussion om en eller anden hypotetisk ændring af forbeholdet, men derimod handlede om den totale nyskabelse i opholdsdirektivet og i Indre Marked, som Metock-dommen førte til, idet kravet om, at man – det sagde næsten sig selv – skulle have lovligt ophold i EU for at bruge EU's regler, blev tilsidesat, og lovligt ophold var jo lig med nationalstaternes udlændingepolitik. Det var det, der var hele kernen i det, de havde diskuteret hele sommeren.

Derfor mente Morten Messerschmidt, det måtte være klart, at det undrede ham en lille smule, når statsministeren så skråsikkert sagde, at vi bare kunne få begge dele, for hvis det var så enkelt og skråsikkert, hvorfor lagde regeringen så i den i øvrigt udmærkede aftale, som DF havde indgået med regeringen, så megen vægt på, at man nu i EU ville forsøge at ændre opholdsdirektivet. Det kunne føre til to konklusioner, sagde Morten Messerschmidt: Enten talte statsministeren mod bedre vidende, eller også mente statsministeren, det lå fuldstændigt på den flade at få ændret opholdsdirektivet. Det var de eneste to rationelle konklusioner, der kunne være på, at statsministeren den ene dag indgik en aftale, hvor man ville ændre direktivet, og den anden dag sagde, at "vi kunne få begge dele".

Derfor var det fuldstændigt logisk, mente Morten Messerschmidt, at han bad statsministeren om at redegøre for, hvordan han ville sikre den anden del, nemlig at få stoppet det hul, som EF-Domstolen fuldstændigt urimeligt havde skabt ved at sige til asylansøgere, som fik afslag på asyl efter danske udlændingeregler eller efter de øvrige 26 landes udlændingeregler, at de alligevel kunne få ophold i EU, nemlig ved at bruge EU-reglerne fuldstændigt uafhængigt af de nationale regler. Hvordan kunne man på den ene side igangsætte en ændring af en sådan proces, men på den anden side allerede i dag sige, at der var ikke noget at komme efter.

Formanden sagde, at det ikke lige var det emne, der var på dagsordenen for topmødet i Det europæiske Råd, men at det nu var tredje gang, Europaudvalget bad statsministeren svare på det spørgsmål, og at han derfor ville bede om, at man holdt sig i nærheden af dagsordenen for topmødet. Formanden tilføjede, at han syntes, at der havde været udvist betydelig fleksibilitet, og spurgte, om det ikke var det, det gik ud på.

Margrethe Vestager sagde, at hun synes sådan set, at statsministerens holdning kunne være rigtig godt inden for det, Europa-Parlamentet foreslog, nemlig at man skulle kunne bruge op til 30 pct. af sin reduktionsforpligtelse via CO2-kreditter. 30 pct. skabte netop, som statsministeren havde sagt, en vis fleksibilitet, og gav

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

plads til, at hovedparten kunne foregå derhjemme. Det, der var foreslået, var, at det var op til 65 pct., og så var hovedparten ikke tilbage til noget, der kunne foregå derhjemme. Derfor syntes Margrethe Vestager, at statsministeren skulle overveje at lægge linjen om, så man fra dansk side støttede Europa-Parlamentet i stedet for at lægge sig så tæt op ad Kommissionen netop af hensyn til, at der skulle være en vis fleksibilitet, men samtidig at give et meget klart signal, at man som land også ville påtage sig det og dermed sikre en inspiration til andre lande om at gøre det samme.

Margrethe Vestager sagde, at hun troede, at de fint ville kunne mødes om det, fordi hun delte statsministerens ønske om, at der skal være en vis fleksibilitet, og også statsministerens ønske om, at der skal kunne iværksættes klimakloge tiltag andre steder, og det kunne også sagtens rummes indenfor den ramme, som Europa-Parlamentet havde fastlagt.

Formanden sagde, at statsministeren skulle vide, at da klimaministeren var i Europaudvalget, var der sket det, at det var oppositionen, der gav flertallet til klimaministeren, og at det var under forudsætning af, at regeringen nedtonede sit ønske om fleksibilitet. Så der var altså indgået en forståelse mellem oppositionen og regeringen om, at regeringen skulle neddæmpe fleksibiliteten.

Det, klimaministeren havde sagt, og det troede formanden også lå i noget af det, statsministeren havde sagt i sit første svar, var, at alt andet lige skulle der indenfor den samlede fleksibilitet skrues ned for den, men med lidt større mulighed for fleksibilitet i lande med store reduktionsforpligtelser i forhold til i lande med mindre reduktionsforpligtelser. Det var den aftale, de havde med klimaministeren.

Danmark var altså ikke på fleksibilitetsholdet, vi var mere i overensstemmelse med det, Europa-Parlamentet havde sagt om, at man også som signal til andre lande skulle være varsom med det. I dag reducerede vi ikke, men vi øgede vores udslip både i Danmark og i resten af EU, vi øgede det, gentog formanden, og det sad de jo i Kina og andre steder og lagde mærke til. Og hvis der ikke begyndte at ske noget også i vores lande, så var det meget svært at få de lande, som var langt fattigere, til at gå med til det. Det var den sammenhæng, der var i det.

Men Europaudvalget havde altså fået den forståelse med klimaministeren af det indhold, han her havde beskrevet, med den indbyggede særlige hensyntagen til lande med særligt store reduktionsforpligtelser, tilføjede formanden.

Statsministeren sagde, at han også havde kunnet høre, at formanden havde bidt mærke i statsministerens måde at formulere sig på, og den var ikke tilfældig, den var jo inspireret af det møde, der havde været i Europaudvalget med klimaministeren. Statsministeren sagde, at han godt ville gentage det, han rent faktisk havde sagt om dette her med klimakreditterne, nemlig:

For så vidt angik spørgsmålet om klimakreditter, var det regeringens holdning, at lande med store reduktionsforpligtelser, og det gjaldt f.eks. Danmark, skulle have øget kreditadgang – og statsministeren ville gerne understrege det ord, fordi han troede, at det udtryk var blevet diskuteret grundigt i Europaudvalget - og det skulle først og fremmest ske ved at differentiere kreditadgangen inden for det kreditloft, som Kommissionen havde foreslået. For statsministeren synes ikke, at det fore-

3. Europaudvalgsmøde 14/10-08

kom rimeligt, at lande, der fik lov til at øge deres udledning – det gjaldt eksempelvis de østeuropæiske lande - havde samme adgang til kreditter som lande med høje forpligtelser.

Statsministeren tilføjede, at vi i tillæg til det, lagde vægt på, at man overholdt det princip - og nu havde han indtil det øjeblik ikke villet bruge det forfærdelige udtryk, men nu gjorde han det så, for at der ikke skulle være nogen tvivl - der hed supplementaritetsprincippet, og som betød, at størstedelen af reduktionerne skal ske ved hjemlige tiltag.

Statsministeren sagde, at han troede, at det var det, der var essensen af den drøftelse, der havde været, og at det var den, han nu havde gentaget.

Formanden sagde, at det var et "grimt" ord, der lå i manuskriptet.

Statsministeren svarede, at han altid veg tilbage for at bruge sådanne teknokratudtryk, men at de nu var kommet til en fase, hvor han troede, at det var nødvendigt at være helt præcis.

Statsministeren svarede Morten Messerschmidt, at han ikke mente, at han havde givet udtryk for, at det var på den flade at få ændret opholdsdirektivet, og han tilføjede, at han tværtimod ville sige, at det ville blive en lang og omstændelig proces, hvilket han tidligere havde haft lejlighed til at redegøre for i Europaudvalget. Fordi den indebar for det første, at Kommissionen skulle fremsætte et forslag, for det andet, at Rådet så med flertal skulle vedtage det, og for det tredje, at Parlamentet derefter så med et flertal skal vedtage det, så det var både en lang og omstændelig proces, gentog statsministeren. Morten Messerschmidt skulle derfor ikke forsøge at give det indtryk, at det lå på den flade, for det gjorde det bestemt ikke, det ville kræve et hårdt arbejde.

Regeringens opfattelse var, at dette problem skulle løses, og den troede, at en oplagt model var at ændre opholdsdirektivet, men skulle nogen undervejs finde på andre juridiske modeller, så for ham gerne, sagde statsministeren. Det afgørende var, at få det problem løst, for ligesom Morten Messerschmidt ønskede statsministeren ikke, at nogen, der havde ulovligt ophold i EU, skulle kunne legalisere deres ophold ved at gifte sig med en EU-borger, der så brugte opholdsdirektivets regler om fri bevægelighed. Det var oplagt ufornuftigt, og det var det problem, man skulle have løst på den ene eller den anden måde. Og den første platform til det havde vi fået i den immigrationspagt, som ville blive vedtaget på topmødet, sagde statsministeren og tilføjede, at det var han meget tilfredshed med.

Formanden sagde, at sidst, de havde diskuteret det i Europaudvalget, var det udtryk, der blev brugt, at vi skød kolibrier med krydsermissiler, men så var man jo også sikker på, at kolibrien ikke overlevede.

Formanden takkede statsministeren og ønskede ham et godt møde i Det Europæiske Råd, og takkede udenrigsministeren, der tålmodigt havde fulgt Europaudvalgets forhandlinger.